

А К Т

обстеження комісією насаджень, що потребують суцільної санітарної рубки (ССР) по Любешівське надлісництво філії "Поліський лісовий офіс" ДП "Ліси України"

28 березня 2025 року

селище Любешів Камінь-Каширського району
Волинської області

Комісією в складі: начальника відділу мисливського господарства, охорони та захисту лісів Північно-Західного міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства (далі Північно-Західне міжрегіональне УЛМГ) Володимира КАСЯНЧУКА, провідного інженера - таксатора Київської експедиції ВО "Укрдерліспроєкт" Володимира ІВАНКО, начальника відділу землекористування, кадастру, екологічної безпеки Любешівської селищної ради Нелі КРАТ, провідного інженера - лісопатолога сектору обліку, нагляду та прогнозу філії "Вінницялісозахист" державного спеціалізованого лісозахисного підприємства "Київлісозахист" (далі - філія "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист") Любов'ю СІЧКО, інженера - лісопатолога I категорії сектору нагляду, обліку і прогнозу філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист" Олексія РАДЕВИЧА, провідного інженера охорони та захисту лісів філії "Поліський лісовий офіс" ДП "Ліси України" Андрія ШУКАЛОВИЧА, провідного інженера охорони та захисту лісів філії "Поліський лісовий офіс" ДП "Ліси України" Михайла КУЗЕМИЧА, інженера лісового господарства I категорії філії "Поліський лісовий офіс" ДП "Ліси України" Віктора КОТИКА, помічника лісничого Дольського лісництва та в.о. помічника лісничого Люб'язківського лісництва Володимира БОЖКА, лісничого Бихівського лісництва та в.о. лісничого Деревківського лісництва Віталія СИДОРЧУКА лісничого Любешівського лісництва Юрія ДИНЯ, лісничого Гірківського лісництва Сергія БУБАЛА, лісничого Залізницького А лісництва та Березичівського лісництва Сергія КАРПУКА, помічника лісничого Залізницького лісництва Вадима ШВАЙКА створеною відповідно до п.30 СПУ (наказ № 42/26.6.10 від 12 квітня 2024 року) 28.03.2025 року та на підставі листа філії "Поліський лісовий офіс" ДП "Ліси України" від 27.03.2025 року за № 4357/34.4.1 - 2025 проведено лісопатологічне обстеження в лісових насадженнях, які втратили біологічну стійкість на доцільність призначення суцільної санітарної рубки (ССР) в лісових насадженнях, що знаходяться в постійному користуванні Любешівського надлісництва філії "Поліський лісовий офіс" ДП "Ліси України".

•Обстеженням в натурі встановлено: обстежені насадження характеризуються незадовільним санітарним станом - всиханням та деградацією сильної інтенсивності. Причиною погіршення санітарного стану є пошкодження хворобами лісу, та стовбуровими шкідниками в сильному ступені.

[illegible]

Лісопатологічна характеристика обстежених насаджень:

Обстежені насадження характеризуються незадовільним санітарним станом – всиханням середньої інтенсивності. Причиною погіршення санітарного стану є пошкодження низькоповнотних та розладнаних насаджень стовбуровими шкідниками (які в свою чергу є носіями збудників дереворуйнівних грибів (так звана група офіостомових грибів, куди входять види родів *Ceratocystis*, *Ceratocustipsis*, *Ophiostoma*, *Grosmaria*), буревієм та хворобами лісу в сильному ступені, .

Серед стовбурових шкідників провідне місце на сосні звичайній (СЗ) займають лубоїди соснові (лубоїд сосновий малий (*Tomicus minor*) та лубоїд сосновий великий (*Tomicus piniperda*), в меншій мірі - короїд вершинний (*Ips acuminatus*), поодинокі короїди типограф (*Ips typographus*). Шкідники-ксилофаги знаходяться в активній фазі розвитку (поодинокі є дерева V-ї та IV-ї категорій стану). Насадження сосни звичайної характеризуються сильним ступенем пошкодження. В наявності також сухостійні дерева, в переважній більшості групового розміщення, які відпрацьовані комплексом златок. На ділянках є в наявності торчі сосни.

Також внутрішні тканини стовбурів в місцях поширення личинок ходів шкідників-ксилофагів характеризуються наявністю «синяви», яка характерна при поширенні її збудників - офіостомових грибів. Деревя сосни V - VI категорій стану відпрацьовані личинками та імаго малого та великого соснових лубоїдів, а IV і частково III - заселені ними.

Другорядні листяні породи дерев, що є у складі хвойних насаджень, частково вражені кореневими та стовбурними гнилями, які викликаються комплексом різних причин: дерева осики (ОС) від трутовика несправжнього (*Phellinus tremulae*), дерева берези повислої (БП) від трутовика справжнього (*Fomes fomentarius*) та бактеріальної водянки, дерева дуба звичайного (ДЗ) від пошкодження судинним мікозом дуба та поперечним раком, а також відбувається всихання дерев в результаті міжвидової та внутрішньовидової боротьби.

Насадження обстежені в Люб'язківському лісництві в кв.4 вид 14(1) на пл. 0.8 га; Любешівському лісництві в кв.41 вид 4(11,12) на пл. 0.4 га та 0.9 га відповідно; Залізницького А лісництва в кв.20 вид 20(6) на пл. 0.8 га; пошкоджені кореневою губкою в сильному ступені, характеризуються всиханням куртинного та групового характеру. Повнота насаджень нерівномірна – наявні вікна малих та середніх розмірів (по 0.01 - 0.03 га). Крони дерев ажурні (III та особливо IV категорія стану), приріст знижений, відпад глищі більше норми. Деревя IV категорії стану характеризуються окрім ажурності сильного ступеня, зміною забарвлення глищі до світлих або бурих тонів, суховершинністю (всиханням до 2/3 крони). Сухостійні дерева також відпрацьовані комплексом стовбурових шкідників (переважно малим та великим сосновими лубоїдами).

• В насадженні в Бихівському лісництві (кв. 13 вид 47(1) на пл. 0.6 га) з головною породою ДЗ при натурному обстеженні виявлено розбіжність між таксаційними характеристиками насадження та наданими матеріалами лісовпорядкування тому було рекомендовано провести додаткове обстеження ділянки. Дане насадження є низькоповнотним, розладнаним, потребує проведення заходів . В загальному характер перебігу патологічних процесів у даних насадженнях різний – наявний як комлевий тип прояву та локалізації гнилей (наявність дупел в комлевій та прикореневій частинах стовбурів дерев) так і вершинний – в кронах дерев, що призводить до прояву суховершинності (мікози), широкого поширення водяних пагонів як одного із головних показників ослаблення деревостанів. В цілому всихання крон окремих лісоутворюючих порід дерев коливається в межах від 2/3 до 3/4 крон.

Крім вищезгаданого, причинами погіршення санітарного стану обстежених насаджень є ослаблення і всихання дерев внаслідок їх природного старіння, внутрішньовидової та міжвидової конкуренції, несприятливих чинників середовища, що супроводжується заселенням і пошкодженням деревини стовбуровими шкідниками, які є переносниками інших патогенних мікроорганізмів.

В насадженнях неодноразово проводилися рубки догляду та вибіркові санітарні рубки (ВСР) в період 2013 - 2024 років, але деревостани продовжують всихати і деградувати. Обстежені насадження є небезпечними осередками подальшого розвитку та розповсюдження стовбурових шкідників та відносяться до III класу біологічної стійкості. Дерева Сз IV – VI категорії стану становлять 35 - 75%, в осередках кореневої губки дерева 111- UI категорій стану становить 35 - 75% а проведення ВСР призведе до зниження повнот життєздатних деревостанів нижче 0,3. Дані ділянки лісу є осередками розвитку та розповсюдження стовбурових шкідників і хвороб лісу, втратили свої захисні функції. Згідно п. 27 Санітарних правил в лісах України потребують проведення суцільних санітарних рубок (ССР) на загальній площі 11,7 га з подальшим залісненням згідно лісорослинних умов методом створення лісових культур на всіх зрубках.

Коротка таксаційна характеристика лісових насаджень відповідно до матеріалів базового лісовпорядкування 2015 року ДП «СЛАП Любешів агроліс», 2012 року за станом на 01.01. 2013 року ДП "Любешівське лісомисливське господарство", 2018 року станом на 01.01.2018 року (Дольське лісництво ДП " Любешівське ЛМГ), представленого для лісопатологічного обстеження.

Примітка: відбір дерев до рубки, геодезична зйомка частин таксаційних виділів, матеріально-грошова оцінка лісосік, визначення фактичних середніх розрядів висот та діаметрів проведено силами лісової охорони філії "Поліський лісовий офіс" ДП "Ліси України" На момент обстеження роботи по відведенню лісосік до рубки проведені в повному обсязі.

ПРОПОЗИЦІЇ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. Відповідно п. 5 Санітарних правил в лісах України, скласти перелік заходів з поліпшення санітарного стану лісів (додаток 1) та погодити з філією "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист" і Північно-Західним міжрегіональним управлінням лісового та мисливського господарства.

2. Керівництву філії "Поліський лісовий офіс" ДП "Ліси України" вийти з клопотанням перед Північно-Західним міжрегіональним УЛМГ про надання пропозицій щодо проведення суцільних санітарних рубок у вищезазначених частинах таксаційних виділів на загальній площі 11,7 га.

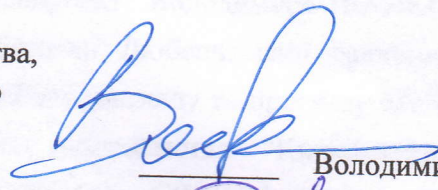
3. Рубки провести згідно Санітарних правил в лісах України.
4. Зруби заліснити весною 2025 року згідно лісорослинних умов методом створення лісових культур на загальній площі 11.7 га.
5. З метою оздоровлення та запобігання зараженню або пошкодженню суміжних насаджень, рубки провести в максимально стислі терміни з одночасним знищенням (подрібненням) порубкових залишків.

Акт складений в чотирьох примірниках:

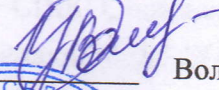
- 1-й - Північно-Західному міжрегіональному УЛМГ;
- 2-й - філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист";
- 3-й - філії "Поліський лісовий офіс" ДП "Ліси України";
- 4-й - Любешівському надлісництву філії "Поліський лісовий офіс" ДП "Ліси України".

ПІДПИСИ:

Начальника відділу мисливського господарства,
охорони та захисту лісів Північно - Західного
міжрегіонального управління лісового та
мисливського господарства
Провідного інженера - таксатора Київської
експедиції ВО "Укрдерліспроєкт"

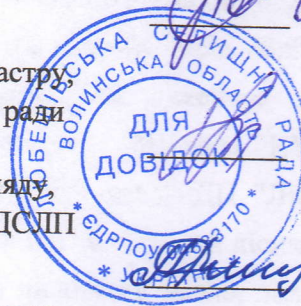

Володимир КАСЯНЧУК

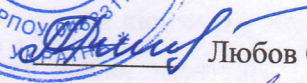
Володимир ІВАНКО

Начальника відділу землекористування, кадастру,
екологічної безпеки Любешівської селищної ради

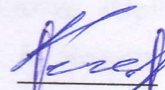
Неля КРАТ

Провідний інженер-лісопатолог сектору нагляду,
обліку і прогнозу філії "Вінницялісозахист" ДСЛП
"Київлісозахист"

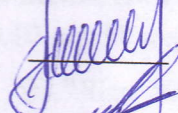
Любов СІЧКО

Інженер - лісопатолог I категорії сектору нагляду,
обліку і прогнозу філії "Вінницялісозахист" ДСЛП
"Київлісозахист"

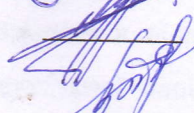
Олексій РАДЕВИЧ

Провідний інженер охорони та захисту лісів філії
"Поліський лісовий офіс" ДП "Ліси України"

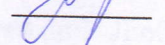
Андрій ШУКАЛОВИЧ

Провідний інженер охорони та захисту лісів філії
"Поліський лісовий офіс" ДП "Ліси України"

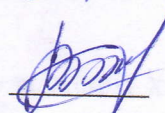
Михайло КУЗЕМИЧ

Інженер лісового господарства I категорії філії
"Поліський лісовий офіс"

Віктор КОТИК

Помічник лісного Дольського Лісництва та в.о.
помічника лісного Люб'язківського лісництва

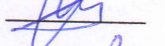
Володимир БОЖКО

Лісничий Бихівського лісництва та в.о. лісничого
Деревківського лісництва

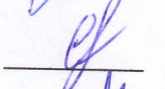
Віталій СИДОРЧУК

Лісничий Любешівського лісництва

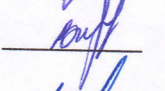
Юрій ДИНЬ

Лісничий Залізницького А лісництва та
Березичівського лісництва

Сергій КАРПУК

Помічник лісного Залізницького лісництва

Вадим ШВАЙКО

Лісничий Гірківського лісництва

Сергій БУБАЛО